

Katecheze s dopravními značkami, listopad 2025

POZOR! Tyto katecheze jsou psány univerzálně k nedělím cyklu C. V neděli má letos přednost **Vzpomínka na všechny věrné zemřelé, evangelium Mt 25,31-46**. Dětem katecheta přiblíží navrhovanou značku. V evangeliu Ježíš říká, ať dáme pozor. Na koho? Na druhé lidi. Ježíš je v nich přítomen. Když pomáháme druhým, pomáháme jemu. Na konci vyjdou najevo všechny naše skutky. Jak můžeme pomáhat? Třeba dělat skutky milosrdenství. Mezi ně patří i myslet na zemřelé – Děti se modlí za zemřelé, navrhnou, jak pomoci druhým, vyzkouší si Ježíšovu „masku“ (obrázek z papíru).

31. neděle v mezidobí (C)	
Lk 19,1-10	
Název značky:	Jiné nebezpečí
<i>Biblický úryvek: Když Ježíš přišel k tomu místu, pohlédl vzhůru a řekl: „Zachee, pojď rychle dolů, neboť dnes musím zůstat v tvém domě.“ (Lk 19,5)</i>	
Význam pro dítě:	Ježíš je moje záchrana v nebezpečí
Dneska tu mám pro vás zase značku. Znáte ji? Víte, kdy se používá? Správně se jmenuje <i>Jiné nebezpečí</i>. Protože ukazuje výstrahu, je to výstražná značka. Vidíte tu černou čárku s tečkou? To je vykřičník. Ten se používá, když chceme zavolat: „<i>Pozor!</i>“ (<i>Děti zkouší zavolat</i>). Na co si má řidič dávat pozor? Třeba na chodce, opravu silnice apod. Dnešní evangelium je o výběřčím daní jménem Zacheus. Co myslíte? Byl výběřčí daní – celník oblíbený? Minule jsme slyšeli, že ne. Platilo pravidlo, že slušný člověk se s celníky nebaví, protože vybírají pro Římany peníze a jsou to zrádci. Možná, když šel Zacheus po ulici, šeptali si lidé: „<i>Pozor, Zacheus!</i>“ Jakoby před ním stála ta naše značka. Byl Zacheus šťastný? Asi moc ne. Ale jednou Zacheus slyšel: „<i>Pozor, Ježíš přichází do města!</i>“ Zacheus byl malý chlapík. Chtěl Ježíše vidět, ale mezi lidmi to nešlo. Jak si poradil? Vylezl na strom. Hodilo by se zavolat: „<i>Pozor, Zachee, nespadni!</i>“ Jak se asi lidé divili, když se pak Ježíš zastavil pod tím stromem a Zachea oslovil? (<i>S dětmi divení vyzkoušíme</i>). Co Ježíš řekl? „<i>Zachee, pojď rychle dolů, dnes musím zůstat v tvém domě.</i>“ Zacheus byl nadšený. Ale lidem se to nelíbilo. Ježíš jde na návštěvu k celníkovi. Taková ostuda! Zacheus to věděl, a rozhodl se, že se polepší. Co Ježíši slíbil? Že své peníze věnuje chudým a všem vynahradí, o co je ošidil. Pán Ježíš totiž nikoho neodhání pryč. Můžeme za ním přijít, i když se bojíme, anebo když se stydíme, že jsme něco provedli. Až uvidíš tuto značku, vzpomeň si: „<i>Ježíš je moje záchrana v nebezpečí.</i>“ Ježíš tě hledá a zachraňuje tě jako Zachea.	

POZOR! Tyto katecheze jsou psány univerzálně k nedělnímu cyklu C. V neděli má letos přednost **svátek Posvěcení Lateránské baziliky Jan 2,13-22**. Dětem katecheta přiblíží navrhovanou značku. Upozorní, že na různých místech platí různá pravidla. Jaká pravidla platí tady v kostele? Třeba to, že zpíváme a modlíme se s ostatními. Proč se v kostele scházíme? Proto, abychom se setkali s Bohem, poděkovali mu, slavili společně mši. V evangeliu se dnes Ježíš rozzlobil. Na koho? Na lidi, kteří se v jeruzalémském chrámu nechovali tak, jak by měli. Na Boha vůbec nemysleli. Ježíši to vadilo, protože má Boha rád, je Boží Syn. I my jsme takové chrámy, ve kterých přebývá Bůh. Jak se proto budeme chovat jeden k druhému a k Bohu? (Děti si k této otázce nakreslí vlastní značky.)

32. neděle v mezidobí (C)	
Lk 20,27-38	
Název značky:	Nejvyšší povolené rychlosti
<i>Biblický úryvek: „On přece není Bohem mrtvých, ale živých, neboť všichni žijí pro něho.“ (Lk 20,38)</i>	
Význam pro dítě:	Bůh nám z lásky dává pravidla
Jste napnutí, jaká bude dnes značka? Je to značka s názvem <i>Nejvyšší povolené rychlosti</i>. Dává řidičům informace o tom, jak rychle se kde může jezdit. Myslíte si, že tato značka platí všude po světě? Ne. Jen v České republice. V jiných zemích se mohou pravidla lišit. S tím souvisí i dnešní evangelium. Ježíš se v něm potkal se zvláštními učenci – vykladači Mojžíšova zákona. Říkalo se jim saduceové. Ptali se Ježíše, jaký bude život po smrti. Nešlo jim ale o to něco se dozvědět. Chtěli Ježíše zesměšnit a ukázat, že nic neví. Zkusíme si takovou hru. Budu Vám říkat směry (<i>doprava, doleva</i>) a vy budete ukazovat tím směrem. (<i>Vedoucí říká a správně ukazuje s dětmi, ale po nějaké době schválně ukáže „doprava“, ale řekne „nahoru“.</i>) To jsem Vás popletl, že? To nebylo ode mě hezké. Přesně tohle chtěli udělat ti saduceové, když se Ježíše ptali, co bude po smrti. Podařilo se jim to? Ne. Ježíš jim vysvětlil, že pro život v Božím království budou platit jiná pravidla než pro náš život na zemi. I tato značka platí jen u nás, ale v zahraničí je to jinak. My nevíme, jaké to po smrti bude, ale důležité je věřit Bohu, který nám věčný život slíbil. Ježíš připomněl, že Bůh je Bohem živých, ne mrtvých. Bůh nás miluje a pečuje o nás. Až uvidíš tuto značku, vzpomeň si, že Bůh nám z lásky dává pravidla pro dobrý život. Která to jsou? Třeba: <i>„Miluj bližního jako sám sebe.“</i> Odkud se Boží pravidla naučíme? Když budeme poznávat Boží slovo, když si o Bohu budeme povídat a společně se modlit. Pomáhá nám k tomu i účast na mši svaté. Dodržování Boží pravidel nám pomůže zažít Boží království i tady na Zemi.	

33. neděle v mezidobí (C)	
Lk 21,5-19	
Název značky:	Práce na silnici
<i>Biblický úryvek: Trpělivostí zachráníte svou duši. (Lk 21,19)</i>	
Význam pro dítě:	Ježíš nese se mnou moje trápení
(Katecheta má pro děti připraveny stavebnicové kostky). Dnes tady mám kromě nové značky i nějaké kostky. My si z nich teď postavíme chrám. Podobně jako v evangeliu. (S dětmi staví věž/chrám.) Vypadá to docela hezky, co říkáte? Je to pevné? Co se stane, když zatřesu spodní kostkou? Spadne to? (Zatřese a stavba spadne.) Měli jste pravdu, že to spadne. Bylo to sice hezké, ale ne moc pevné. Zbyla nám zase jen hromada kostek. Viděli jste někdy u silnice hromadu písku nebo kamení? Tam bývá i značka <i>Práce na silnici</i>. Co na ní vidíte? Je tu člověk s lopatou. Ta značka v dopravě říká: „<i>Pozor! Na silnici se pracuje, buďte opatrní.</i>“ Dělníci u silnice pracují celé dny. Je to dřina. Dokázali byste si představit, že tam s lopatou pracujete vy? Bavilo by vás to? A kdyby vám s tím někdo pomáhal, šlo by to lépe? Určitě ano. V dnešním evangeliu Ježíš mluví také o stavbě – o chrámu v Jeruzalémě. Učedníci byli nadšení, jak je chrám veliký a krásný. Ale Ježíš jim řekl, že ten chrám jednou spadne. A že někteří zažijí různá trápení. Tak to v životě je. Někdy je to těžké. To, na co spoléháme, se rozboří. Ježíš ale nechtěl učedníky postrašit. Chtěl je naopak potěšit. Aby si uvědomili, že i když se stane něco špatného, zboří se chrám, s někým se pohádáme, zlomíme si nohu nebo něco jiného, Bůh zůstává pořád s námi. Můžeme se na něj spolehnout. Je jako ten pomocník s lopatou, se kterým na to nejsme sami. Na silnici, kde se pracuje, to bývá nepohodlné. Jsou tam díry, prach a omezení. Řidičům se tam nechce jezdit. Ale když jedou opatrně a trpělivě, projedou. Stejně i my se často bojíme těžkých věcí, co nás čekají. Ale když budeme trpěliví a budeme se pevně držet Ježíše, všechno zvládneme. Silnice nebude rozkopaná věčně, ale jednou se opraví. I naše trápení jednou skončí. Až uvidíš tuto značku, vzpomeň si: „<i>Nejsem na trápení sám. Ježíš ho nese se mnou.</i>“ Na závěr se katecheta s dětmi pomodlí, např.: „<i>Pane Ježíši, děkuji, že se o mě staráš, i když se někdy něco kazí. Pomáhej mi být trpělivý.</i>“	

Slavnost Ježíše Krista Krále	
Lk 23,35-43	
Název značky:	Provoz v obou směrech
<i>Biblický úryvek: „Amen, pravím ti. Dnes budeš se mnou v ráji.“ (Lk 23,43)</i>	
Význam pro dítě:	Ježíš otevřel cestu do Božího království
Podívejme se na dnešní značku. Co na ní vidíte? Jsou tu dvě šipky, jedna ukazuje tam a druhá zpátky. Tato značka se jmenuje <i>Provoz v obou směrech</i>. Na co nás řidiče upozorňuje? Že na této silnici auta mohou jezdit naším směrem, ale i ve směru proti nám. Proto je důležité držet se vpravo, aby se auta nesrazila. Ale jak tato značka souvisí s dnešním evangeliem? Znovu se podíváme na ty dvě šipky na značce. Představme si, že jedna vede z Božího království k nám na zem a druhá zase zpátky k Bohu. A teď hádanka: <i>„Kdo přišel k nám od Boha na zem, narodil se jako malé děťátko, ale pak, když vyrostl, zemřel pro nás, vstal z mrtvých a vrátil se k Bohu?“</i> Je to Ježíš. Jeho příchod oslavíme o Vánocích. (To bude už za měsíc.) Dnes je jiný speciální den. Dnešní neděle se připomíná <i>Slavnost Ježíše Krista Krále</i>. Proč říkáme, že Ježíš je král? Zkusíme to zjistit. V evangeliu jsme slyšeli o tom, jak Ježíš umíral na kříži a byla nad ním cedulka <i>„To je židovský král.“</i> Ale klaněli se mu tam jako králi? Ne. Spíše se mu posmívali. Byl tam ale někdo, kdo pochopil, že Ježíš je více než nějaký pozemský král. Kdo to byl? Jeden z lotrů, co viseli s Ježíšem na kříži. O co Ježíše poprosil? <i>„Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království.“</i> Co mu odpověděl Ježíš? <i>„Dnes budeš se mnou v ráji.“</i> Kde má tedy Ježíš své království? Všude, kam ho pustíme. Je králem nebe i země, králem nad životem i smrtí, ale může být králem i ve tvém srdci. Lidé Ježíše sice odmítli a ukřižovali, ale on smrt přemohl, a tím otevřel cestu, kterou si lidé k Bohu zavřeli svým špatným chováním, svými hříchy. Mezi Božím královstvím a zemí je teď díky Ježíši obnoven provoz oběma směry. Každý den to můžeme zažít. Když se modlíme, když se usmíříme, když někomu pomůžeme, zkrátka když se k sobě chováme podle toho, jak nás to Ježíš učí. Boží království je v takové chvíli mezi námi. Tak až uvidíš tuto značku, vzpomeň si: <i>„Ježíš mi otevřel cestu do Božího království. Mohu tam být s ním.“</i> (Na závěr katecheta s dětmi zapívá píseň, např. <i>Když vím, co Ježíš pro mne vykonal.</i> https://zpevnikproschooly.cz)	

1. neděle adventní (A)	
Mt 24,37–44	
Název značky:	Světelné signály
<i>Biblický úryvek: „Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.“ (Mt 24,44)</i>	
Význam pro dítě:	Buď připravený na setkání s Ježíšem
Dnešní značka má hodně barev. Umíte je všechny vyjmenovat? Co znamenají ty puntíky uprostřed? Bývají na semaforu. Na červenou stojíme, na zelenou můžeme jet, ale co ta oranžová? Ta svítí jen chvilku a upozorňuje: „<i>Pozor, bude se měnit barva.</i>“ Oficiální název této značky je <i>Světelné signály</i>. Značka má za úkol upozornit řidiče, že blízko je semafor. Musí být světla vždy jen na křižovatce? Ne. Mohou být i jinde. Právě tam bývá tato značka, aby řidiči dávali pozor a světla nepřehlédli. Pán Ježíš v dnešním evangeliu taky říká, aby lidé dávali pozor: „<i>Buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.</i>“ Má přijít nějaký Syn člověka. Kdo to je? Ježíš toto jméno používá, když mluví sám o sobě. Máme být připraveni na jeho příchod. Zrovna dnešní neděle začíná období přípravy na příchod Ježíše. Ví někdo, jak se tomuto období říká? Začíná advent, cizím slovem „<i>příchod</i>“. Na co se těšíme, že přijde? Těšíme se na Vánoce, oslavu Ježíšova narození, když přišel na tento svět jako malé dítě. Ale advent může připomínat, že se těšíme i na příchod, o kterém mluvil Ježíš v dnešním evangeliu. On totiž slíbil, že znovu přijde, ale neřekl nám, kdy to bude. Je to tajemství. Jsme tak trochu jako v autě na křižovatce. Svítí oranžová a čekáme, až se na semaforu rozsvítí zelená – Ježíš přijde. Představujete si to? Mohu z auta odejít? Mohu se třeba dívat na video nebo zavřít oči a spát? Ne. Naopak pevně držím volant (<i>děti předvádějí</i>), mám nohu na pedálu a čekám, až zasvítí zelená, abych vyjel. S příchodem Ježíše je to podobné. Nevíme, kdy přijde, ale můžeme se připravit. Jak? Tím, že budeme dělat věci, které Ježíš po nás chce. Třeba: mít se navzájem rádi, modlit se, starat se o své povinnosti, pomáhat rodičům, prarodičům a kamarádům. Jsou to vlastně taková předsevzetí. Všechno se nám možná nepovede, ale vždycky to můžeme zkusit znovu a vzpomenout si na naši dopravní značku, která říká: „<i>Buď připravený na setkání s Ježíšem.</i>“ (Setkání zakončíme společnou modlitbou, např.: „<i>Děkujeme ti Ježíši, že nás učíš zůstat bdělí a jít za tebou.</i>“)	